

**PRZEDSIĘBIORSTWO KOMUNIKACJI SAMOCHODOWEJ
W SŁUPSKU
SPÓŁKA AKCYJNA**

z siedzibą ul. Bohaterów Warszawy 30, 76-214 Smołdzino

adres do korespondencji:

ul. Piłsudskiego 74, 76-200 Słupsk

REGULAMIN

**ZAROBKOWEGO PRZEWOZU OSÓB I RZECZY
W TRANSPORCIE AUTOBUSOWYM
z dnia 1 października 2014 roku**

ROZDZIAŁ I

PODSTAWA PRAWNA, PRZEDMIOT ORAZ ZAKRES STOSOWANIA REGULAMINU

§ 1

1. Niniejszy Regulamin ustala się na podstawie upoważnienia z art.4 Ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku – Prawo Przewozowe (Dz. U. z 2012r., poz. 1173 z późniejszymi zmianami oraz art. 18b.1 ppkt. 5 Ustawy z dnia 6 września 2001 roku o Transporcie Drogowym Dz.U. z 2013r., poz. 1414 z późniejszymi zmianami).
2. Regulamin określa warunki obsługi podróżnych, odprawy oraz przewozu osób, bagażu i rzeczy, wykonywanych taborem autobusowym Przedsiębiorstwa Komunikacji Samochodowej w Słupsku Spółka Akcyjna zwanym dalej „Przewoźnikiem”.
3. Regulamin stosuje się do przewozu osób i rzeczy w zakresie obejmującym:
 - 1) regularne przewozy autobusowe;
 - 2) grupowe przewozy osób.
4. Przyjęte w niniejszym regulaminie uregulowania stosuje się w ścisłym powiązaniu z przepisami ustawy – Prawo Przewozowe, z uwzględnieniem wydanych w jej wykonaniu aktów normatywnych oraz Kodeksu Cywilnego.
5. Użyte w regulaminie określenia oznaczają:
 - 1) **przewóz zarobkowy** – działalność gospodarczą polegającą na wykonywanym odpłatnie, na podstawie umowy przewozie osób oraz ich rzeczy w regularnej komunikacji publicznej i w przewozach regularnych;
 - 2) **komunikacja regularna** – przewozy regularne osób wykonywane po drogach publicznych według uzgodnionego i podanego do wiadomości publicznej rozkładu jazdy autobusów na podstawie stosownych licencji i zezwoleń lub odbywające się na podstawie indywidualnych umów przewozu zawieranych bezpośrednio między przewoźnikiem a podróżnymi;
 - 3) **przewozy grupowe** – przewozy wykonywane w czasie i na warunkach uzgodnionych w umowie zawartej między przewoźnikiem, a organizatorem przewozu na rzecz osób trzecich - tj. uczestników przewozu grupowego;
 - 4) **punkt odprawy** – przystanek autobusowy, dworzec lub przystanek dworcowy będący miejscem rozpoczęcia lub zakończenia przewozu określonej osoby lub grupy osób;
 - 5) **kurs autobusowy** – połączenie między dwoma krańcowymi punktami odprawy na określonej trasie przewozu w komunikacji regularnej w jednym kierunku;
 - 6) **autobus** – pojazd samochodowy skonstruowany z przeznaczeniem do przewozu nie mniej, niż 9 osób na miejscach dla pasażerów.

ROZDZIAŁ II

PRZEPISY OGÓLNE

§ 2

1. Przewoźnik jest zobowiązany do przewozu osób i rzeczy w zakresie wynikającym z podanego do publicznej wiadomości rozkładu jazdy autobusów i z załącznika do zezwoleń na realizację regularnych przewozów na poszczególnych liniach.
2. Zawarcie umowy przewozu w regularnym przewozie autobusowym osób wymaga spełnienia przez podróżnego warunku nabycia biletu na przejazd (przewóz bagażu) albo udokumentowania przysługujących mu uprawnień do przejazdu ulgowego przed rozpoczęciem przewozu.
3. Przewóz uważa się za rozpoczęty z chwilą, gdy autobus, w którym znajduje się podróżny ruszy z miejsca odjazdu.
4. Umowa przewozu, do której zawarcia dochodzi z naruszeniem przez podróżnego warunków, o których mowa w ust.2-3 tj. przez samo zajęcie miejsca w autobusie – nabiera mocy wiążącej, jeżeli podróżny spełni lub zobowiąże się do spełnienia warunku uiszczenia należności przewozowej, powiększonej o opłatę dodatkową za przejazd (przewóz bagażu) bez ważnego biletu.

§ 3

Przewoźnik może zawierać umowy grupowego przewozu osób (na zasadzie tzw. „najmu autobusu”), przewidujące świadczenie w tym zakresie usług o charakterze okazjonalnym (przewozy wycieczkowe, turystyczne, okolicznościowe itp.) lub zorganizować przewozy regularne specjalne (pracownicze lub szkolne).

§ 4

1. Sposób ustalania i wysokość opłat za przewóz osób i rzeczy oraz zakres i warunki realizacji uprawnień do przejazdów ulgowych i bezpłatnych, określa stosowana przez Przewoźnika taryfa oraz właściwe akty prawne.
2. Przewoźnik podaje do wiadomości publicznej aktualne cenniki i zapewnia zainteresowanym podróżnym bezpłatny wgląd do obowiązujących go przepisów przewozowych w biurze Przewoźnika lub u obsługi autobusu oraz w innych wymienionych w niniejszym regulaminie miejscach.

§ 5

1. Przewoźnik jest zwolniony z obowiązku przewozu, jeżeli:
 - 1) zachodzą uniemożliwiające przewóz okoliczności, których przewoźnik nie mógł uniknąć, ani zapobiec ich skutkom;
 - 2) klient nie zastosował się do przepisów przewozowych;
 - 3) ze względu na rodzaj przewozu nie ma możliwości jego wykonania przy użyciu posiadanych środków transportowych;
 - 4) w innych przypadkach przewidzianych w niniejszym regulaminie lub odrębnych przepisach.

§ 6

1. Przewoźnik odpowiada za szkodę, jaką podróżny poniósł w skutek przedwczesnego odjazdu środka transportowego oraz za szkodę, jaką poniósł podróżny wskutek opóźnionego przyjazdu lub odwołania regularnie kursującego środka transportowego.
2. Za rzeczy i zwierzęta, które podróżny przewozi ze sobą pod własnym nadzorem Przewoźnik ponosi odpowiedzialność, jeżeli szkoda powstała z jego winy.
3. Przewoźnik odpowiada za rzeczy podróżnego umieszczone podczas przewozu w schowku bagażowym autobusu jak za przesyłkę, ponosząc skutki ich utraty, ubytku lub uszkodzenia.
4. Powstanie szkody, na którą podróżny został narażony podczas przewozu, powinno być zgłoszone niezwłocznie po jej ujawnieniu i wymaga pisemnego potwierdzenia przez obsługę autobusu.
5. W grupowych przewozach osób wykonywanych w regularnym przewozie osób Przewoźnik ponosi odpowiedzialność wobec uczestników na zasadach określonych w ust. 2 i 3, a wobec organizatora w ust. 1.
6. Zakres i wysokość odszkodowania należnego podróżnemu poszkodowanemu z winy Przewoźnika ustala się na zasadach określonych odnośnymi przepisami Ustawy Prawo Przewozowe i Kodeksu Cywilnego.

§ 7

1. Podróżny odpowiada za zawinione przez siebie, względnie przez osobę pozostającą pod jego bezpośrednią opieką uszkodzenie lub zanieczyszczenie autobusu, albo innych urządzeń Przewoźnika i obowiązany jest zapłacić odszkodowanie z tego tytułu w wysokości rzeczywistych kosztów wyrządzonej szkody.
2. Samodzielna podróż dzieci w wieku od 10 do 16 jest możliwa po ówczesnym dostarczeniu stosownego oświadczenia podpisanego przez opiekuna prawnego dziecka, które zwalnia Przewoźnika z obowiązku ponoszenia odpowiedzialności za małoletniego w trakcie świadczenia usługi przewozu.

§ 8

1. Tryb wzajemnego dochodzenia roszczeń przez Przewoźnika i usługobiorcę w postępowaniu sądowym (po wyczerpaniu drogi reklamacji/wwezwania), określają przepisy art. 75 Ustawy Prawo Przewozowe.
2. Warunki składania i szczegółowy tryb załatwiania reklamacji regulują odrębne przepisy wykonawcze do Ustawy Prawo Przewozowe.

ROZDZIAŁ III

REGULARNY PRZEWÓZ OSÓB

§ 9

1. Przewoźnik w regularnym przewozie osób obowiązany jest zapewnić podróżnym odpowiednie warunki bezpieczeństwa i higieny oraz należytą obsługę zarówno w dworcowych punktach odprawy, jak też podczas przewozu taborem autobusowym.
2. Przewoźnik ogłasza:
 - 1) we wszystkich punktach odprawy – rozkład jazdy, określający przestrzenny i czasowy zakres oferty przewozowej;
 - 2) we wszystkich punktach odprawy – informacje o cenach i warunkach sprzedaży biletów, godzinach otwarcia punktów obsługi klientów oraz ważniejsze przepisy przewozowe i porządkowe.
3. Przewoźnik może ustalić, że z wydzielonych kursów autobusowych mogą korzystać w pierwszej kolejności określeni podróżni, np. posiadacze biletów miesięcznych ogólnodostępnych i szkolnych.

4. Ograniczenie powszechności dostępu do niektórych kursów w przewozie regularnym osób podaje się w rozkładzie jazdy oraz na przystankowych tablicach z godzinami odjazdów autobusów.

§ 10

1. Podróżny obowiązany jest posiadać ważny bilet lub dokument uprawniający do przejazdu i okazywać go na każde żądanie obsługi autobusu i organów kontroli. Bilet stanowi dowód zawarcia umowy przewozu i nabycia uprawnienia do określonego w nim przejazdu. Przewoźnik, który wydał bilet obowiązany jest do świadczenia przewozu zgodnie z treścią biletu na rzecz jego nabywcy.
2. W bilecie na przejazd określa się wysokość należności oraz dane niezbędne do ustalenia zakresu uprawnień podróżnego, a w bilecie imiennym uprawniającym do przejazdów wielokrotnych także tożsamość jego posiadacza.
3. Bilet wolno odstąpić innej osobie tylko wtedy, gdy nie jest imienny, a przejazd nie został rozpoczęty.
4. Bilet uprawnia do przejazdu określonym kursem autobusowym i nie daje prawa do przerwy w podróży na przystankach pośrednich na trasie przejazdu. Przy przejazdach z przesiadaniem podróżny winien nabyć na każdy kurs oddzielny bilet (chyba, że Przewoźnik inaczej zarządzi).
5. Przejazd posiadaczy biletów miesięcznych ogólnodostępnych i szkolnych innym kursem, niż określony w bilecie - Przewoźnik obowiązany jest dopuścić w miarę wolnych miejsc w autobusie.
6. Bilety okresowe (również w formie elektronicznej) bez wyznaczonych godzin przejazdu uprawniają ich posiadaczy do pierwszeństwa przy zajmowaniu wolnych miejsc w autobusie tylko przed osobami nieposiadającymi żadnego dokumentu uprawniającego do przejazdu.
7. W razie utraty biletu podróżny traci prawo do dalszego przejazdu i winien wykupić bilet ponownie. Wtórników biletów utraconych (dotyczy to również imiennych biletów uprawniających do przejazdów wielokrotnych) nie wydaje się.
8. Podróżny dokonując zakupu biletu imiennego (np. miesięcznego) jednocześnie wyraża zgodę na przetwarzanie danych osobowych. Administratorem danych osobowych w myśl ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku (tj. Dz. U. z 2014 roku, poz. 1182) o ochronie danych osobowych jest Przewoźnik.
9. Przy sprzedaży biletu okresowego lub miesięcznego w formie elektronicznej (EM-karta) pobiera się opłatę za kartę równą wartości zakupu EM-karty, która przy zwrocie EM-karty po wykorzystaniu przejazdów jest zwracana.
10. Podróżny posiadający bilet miesięczny z elektroniczną kartą jest zobowiązany do jej zarejestrowania w bileterce kierowcy autobusu przed rozpoczęciem przejazdu (brak rejestracji jest traktowany jako przejazd bezbiletowy).
11. Pierwsza EM-karta przy zakupie biletu miesięcznego jest wydawana za odpłatnością (zwrotna kaucja) ustaloną przez przewoźnika.
12. Odtworzenie zagubionej lub zniszczonej EM-karty biletu z danymi elektronicznymi następuje za zapłatą kwoty 20,00 zł brutto. Kwota ta nie podlega zwrotowi.

§ 11

1. Podróżny obowiązany jest nabyć bilet na przejazd przed rozpoczęciem przewozu w kasach Przewoźnika lub u kierowcy autobusu.
2. Podróżny jest zobowiązany do okazania bez wezwania obsłudze autobusu dokumentu uprawniającego do przejazdu ulgowego przy wsiadaniu do autobusu.
3. Sprzedaży i przedsprzedaży biletów dokonuje się według kolejności zgłaszania się podróżnych. Inwalidzi o widocznym kalectwie, kobiety ciężarne, osoby z małymi dziećmi na ręku oraz inne osoby (Posłowie i Senatorowie), uprawnione na mocy odrębnych przepisów mogą nabyć bilet poza kolejnością.
4. Przewoźnik może w razie potrzeby i w miarę możliwości wyznaczyć oddzielne kasy biletowe do sprzedaży biletów miesięcznych ogólnodostępnych i szkolnych. Warunki nabywania i korzystania z tych biletów określa taryfa.
5. Podróżny, który nie nabył biletu w kasie, oraz osoba wsiadająca na przystanku, na którym nie ma kasy, może nabyć bilet w autobusie pod warunkiem, że są w nim jeszcze wolne miejsca, a brak biletu zgłosić obsłudze przed wejściem lub bezpośrednio po wejściu do autobusu.
6. Płacąc za przejazd podróżny zobowiązany jest żądać wydania biletu oraz sprawdzić czy jest on właściwy.

§ 12

1. Podróżny, który posiada bilet na przejazd ma prawo:
 - 1) przejazdu w zakresie, na jaki opiewa bilet i w określonym autobusie;
 - 2) przewiezienia ze sobą bezpłatnie:
 - a) jednego dziecka w wieku podanym w taryfie, jeśli nie żąda dla niego osobnego miejsca;
 - b) rzeczy zaliczone do bagażu ręcznego,
 - c) małych zwierząt (oprócz psa) i ptaków;
 - d) składanego wózka inwalidzkiego, jeśli jest inwalidą poruszającym się przy jego pomocy,

- e) składanego wózka dziecięcego;
- 3) przewiezienia za opłatą przewidzianą w taryfie, na podstawie biletu bagażowego:
 - a) rzeczy zabranych do wnętrza autobusu, których ilość waga i wymiary nie pozwalają zaliczyć tych rzeczy do bagażu ręcznego oraz psa;
 - b) rzeczy umieszczonych w osobnym schowku bagażowym autobusu.
2. Podróżny obowiązany jest zachować bilet na przejazd i przewóz bagażu do czasu zakończenia podróży oraz dbać o to, aby wsiąść do właściwego autobusu i wysiąść z niego na właściwym przystanku.

§ 13

1. Miejsce zatrzymania się autobusu na trasach ich kursowania wskazują oznaczone odpowiednimi tablicami (znak drogowy D-15) przystanki autobusowe.
2. Nazwy przystanków autobusowych, ze wskazaniem zatrzymujących się na nich autobusów, podaje się do wiadomości publicznej w rozkładzie jazdy.
3. Do obowiązków kierowcy należy zatrzymywanie się autobusem na przystankach przewidzianych w rozkładzie jazdy, kiedy pasażer sygnalizuje chęć wysiadania lub oczekuje na tym przystanku.
4. Kierowca zobowiązany jest wstrzymać odjazd autobusu ruszającego z przystanku, w celu zabrania spóźnionego podróżnego wyraźnie sygnalizującego zamiar skorzystania z przejazdu tym autobusem.
5. Z wyjątkiem przypadków uzasadnionych szczególnymi okolicznościami podróży mogą wsiadać i wysiadać z autobusu tylko na przystankach autobusowych.
6. Żądanie zatrzymania autobusu między przystankami (ust.5) uwzględnia się w miarę możliwości eksploatacyjnych, zwłaszcza, gdy podróżny zamierzający wsiąść do autobusu lub wysiąść z niego zalicza się do osób wymagających specjalnej opieki, a nie zagraża to bezpieczeństwu ruchu drogowego.
7. Autobus, w którym nie ma urządzeń sanitarnych kierowca winien zatrzymać na żądanie podróżnego w najbliższym odpowiednim miejscu.
8. Osobę, która doznała w drodze nagłej niedyspozycji lub ataku choroby kierowca autobusu ma obowiązek dowieźć bezpośrednio do najbliższego punktu pomocy medycznej.

§ 14

1. Przy wsiadaniu do autobusu i wysiadaniu z niego oraz podczas przewozu, podróżny obowiązany jest stosować się do przepisów porządkowych ogłoszonych przez przewoźnika oraz do wskazówek kierowcy, który odpowiada za zapewnienie właściwych i bezpiecznych warunków przewozu osób i rzeczy.
2. Przy zajmowaniu przez podróżnych miejsc w autobusie Przewoźnik uwzględnia pierwszeństwo przejazdu przysługujące równorzędnie (według kolejności wsiadania) posiadaczom ważnych na dany kurs biletów miesięcznych ogólnodostępnych i szkolnych oraz osobom z biletami jednorazowymi.
3. Podróżny może zająć w autobusie jedno miejsce dla siebie oraz po jednym miejscu dla każdej jadącej z nim osoby, której bilet może okazać.
4. Numery miejsc widniejące na biletach nabytych w kasie obowiązują tylko w autobusach pospiesznych, w kursach zwykłych i przyspieszonych o miejscu zajęтым w autobusie decyduje kolejność wsiadania.
5. W autobusach pospiesznych z miejscami numerowanymi, miejsce wskazane na bilecie przysługuje podróżnemu tylko przy wsiadaniu na przystanku, z którego autobus rozpoczyna jazdę. Wsiadając na przystanku pośrednim podróżny może zająć swoje miejsce oznaczone na bilecie, jeżeli nie zostało ono jeszcze zajęte przez innego podróżnego albo inne wskazane przez kierowcę o ile w autobusie są nadal wolne miejsca. W drodze wyjątku Przewoźnik może na wybrane połączenia komunikacji pospiesznej prowadzić sprzedaż miejsc z numerami.
6. Podróżny zajmujący miejsce oznaczone napisem: „dla inwalidy” lub „dla osoby z dzieckiem na ręku”, winien je natychmiast zwolnić dla osoby uprawnionej. Nie dotyczy to pasażerów autobusów pospiesznych, którzy posiadają bilety z wyznaczonymi numerami miejsc.
7. W czasie jazdy podróżny winien zachować rozwagę i ostrożność, a w szczególności nie powinien otwierać drzwi i okien bez zgody kierowcy, wyrzucać przez nie jakichkolwiek przedmiotów oraz wskakiwać i wyskakiwać z autobusu będącego w ruchu.
8. Podróżnemu nie wolno zachowywać się w autobusie w sposób utrudniający pracę kierowcy i uciążliwy dla współpodróżnych.
9. We wszystkich autobusach komunikacji publicznej obowiązuje ustawowy bezwzględny zakaz palenia tytoniu, picia napojów alkoholowych lub używania środków odurzających przez podróżnych i obsługę. Powyższy zakaz dotyczy również obsługi autobusu podczas jazdy bez podróżnych.

§ 15

1. Przewoźnik nie dopuszcza do przewozu i ma prawo korzystając w razie potrzeby z pomocy organów porządkowych usunąć z autobusu osoby:
 - a) odmawiające uiszczenia należności za przejazd autobusem;
 - b) nieprzestrzegające, pomimo upomnienia, obowiązujących przepisów i niepodporządkowujące się wskazówkom personelu przewoźnika;
 - c) nietrzeźwe, zakłócające spokój i wywołujące swym zachowaniem zagrożenie publiczne;

- d) palące papierosy (również te elektroniczne) w trakcie realizowanego przewozu;
 - e) znajdujące się w stanie, który z różnych względów może być uciążliwy lub niebezpieczny dla otoczenia;
 - f) mogące zabrudzić inne osoby oraz zanieczyścić wnętrze autobusu.
2. Osobom wymienionym w ust. 1, podpkt. b) – f), przysługuje zwrot należności stosowny do niewykorzystanego z ich winy świadczenia przewozowego, po potrąceniu części należności tytułem odstępnego – 10%.
 3. Obsługa autobusu ma prawo odmówić zabrania do przewozu większej ilości osób, niż wynosi liczba miejsc określonych w dowodzie rejestracyjnym pojazdu.
 4. Jeżeli ze względu na brak miejsc w autobusie nie można przyjąć do przewozu więcej osób, kierowca jest obowiązany umieścić za szybą czołową pojazdu tablicę informującą o tym podróżnych oczekujących na przystankach.

§ 16

1. Za całkowicie lub częściowo niewykorzystany bilet na przejazd jednorazowy Przewoźnik obowiązany jest zwrócić stosowną kwotę należności pod warunkiem, że podróżny dokona zwrotu lub uzyska poświadczenie niewykorzystania biletu przed upływem terminu jego ważności.
2. Nie wymagają poświadczenia bilety całkowicie niewykorzystane zwrócone w kasie Przewoźnika najpóźniej w przeddzień daty ważności biletu.
3. Podstawą do obliczenia zwracanej należności jest cena niewykorzystanego biletu zwróconego:
 - a) bezpośrednio w kasie nabycia, co najmniej na 15 minut przed rozpoczęciem przyjazdu (należność zwraca kasa biletowa)
 - b) w trybie reklamacji złożonej na piśmie najpóźniej w terminie 30 dni od daty ważności biletu, po uprzednim poświadczeniu jego niewykorzystania (należność zwraca przewoźnik obsługujący dany kurs)
4. Poświadczenia o niewykorzystaniu biletu dokonuje:
 - a) przed rozpoczęciem przejazdu – uprawniony pracownik Przewoźnika w początkowym punkcie odprawy;
 - b) po rozpoczęciu przejazdu (w razie częściowego niewykorzystania biletu) – obsługa autobusu.
5. Bilet poświadczony jako niewykorzystany uprawnia podróżnego wyłącznie do ubiegania się o zwrot zapłaconej należności.
6. Należność za częściowo niewykorzystane bilety zwraca się wyłącznie na podstawie reklamacji pisemnej – poprzez kasę główną Przewoźnika.
7. Do obliczenia zwracanej należności przyjmuje się:
 - 1) za bilety na przejazd jednorazowy:
 - a) w razie całkowitego niewykorzystania biletu – zapłaconą należność;
 - b) w razie częściowego niewykorzystania biletu – różnicę między zapłaconą należnością a należnością przypadającą za wykonane świadczenie.
 - 2) za bilety na przejazd wielokrotny:
 - a) zapłaconą należność za bilet zwrócony przed pierwszym dniem terminu jego ważności (zwrotu dokonuje kasa biletowa);
 - b) należność proporcjonalną do liczby niewykorzystanych przejazdów, o ile bilet został zwrócony w okresie jego ważności, w trybie pisemnej reklamacji.
8. Nie przysługuje zwrot należności za bilety niewykorzystane z przyczyn zawinionych przez podróżnego, zwracane po terminie ich ważności lub po odjeździe autobusu, w którym winny być wykorzystane, chyba, że podróżny uzyskał wcześniej poświadczenie niewykorzystania z powodu choroby, albo innych ważnych przyczyn, całkowicie od niego niezależnych.
9. Od zwracanych należności określonych w ust. 2 i 6 przewoźnik potrąca 10% odstępnego.
10. Nie stosuje się potrącenia odstępnego i zwraca podróżnemu całą należność zapłaconą za przejazd, jeżeli odstąpił on od umowy przewozu z przyczyn występujących po stronie Przewoźnika (np. przerwy w ruchu i utraty połączenia na skutek awarii autobusu albo odwołania, bądź opóźnienia kursu przewidzianego w rozkładzie jazdy) – i nie skorzystał z przewozu zastępczego.
11. Przepis ust. 10 nie ma zastosowania do przejazdów odbywanych na podstawie biletów na przejazd wielokrotny.

§ 17

1. Podróżny, u którego organ kontrolny Przewoźnika ujawnił brak ważnego biletu na przejazd lub na przewóz rzeczy i bagażu podlegającego opłacie, obowiązany jest do uiszczenia należności przewozowych oraz opłaty dodatkowej, której wysokość określono w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury Dz. U. z 2005r. nr 14, poz. 117 - podaje taryfa za przewóz osób i bagażu Przewoźnika.
2. Podróżny, u którego organ kontrolny Przewoźnika ujawnił brak ważnego dokumentu uprawniającego do przejazdu bezpłatnego lub ulgowego obowiązany jest do uiszczenia należności przewozowych oraz opłaty dodatkowej, której wysokość określono w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury - podaje taryfa za przewóz osób i bagażu Przewoźnika. Jeżeli Podróżny w terminie 7 dni przedstawi Przewoźnikowi dokument potwierdzający posiadane uprawnienia do zniżki lub bezpłatnego przejazdu, Przewoźnik

- zwróci Podróżnemu nadpłatę pomniejszoną o opłatę manipulacyjną zgodnie z Dz. U. z 2005, nr 14 poz.117 § 3.
3. Pasażer, który wykupił bilet miesięczny i organ kontrolny Przewoźnika ujawnił brak ważnego biletu na przejazd, obowiązany jest w terminie 7 dni złożyć reklamację a Przewoźnik uwzględni racje Podróżnego, po pobraniu opłaty manipulacyjnej (zgodnie z obowiązującymi przepisami Dz. U. z 2005, nr 14 poz.117 § 3).
 4. Opłatę, o której mowa w ust. 1 stosuje się również w przypadku stwierdzenia, że podróżny zabrał do autobusu rzeczy wyłączone z przewozu lub spowodował bez uzasadnionej przyczyny zatrzymanie, opóźnienie, albo zmianę trasy przejazdu autobusu.
 5. Należność przewozową za drogę, którą podróżny przebył bez biletu pobiera się według taryfy normalnej, nie uwzględniając ewentualnych uprawnień do ulgi. Jeżeli miejsca rozpoczęcia przejazdu nie można ustalić, należność tę oblicza się za całą drogę przebytą przez autobus.
 6. Podróżny, który odmawia uiszczenia należności i opłaty dodatkowej podczas kontroli w autobusie może kontynuować podróż, jeżeli wylegitymuje się dokumentem tożsamości i podpisze zobowiązanie do zapłaty należnej kwoty w terminie 7 dni od daty przyjęcia protokołu. W przeciwnym razie organ kontrolny może na najbliższym przystanku usunąć podróżnego z autobusu.
 7. Należność nieuiszczona w terminie podanym w ust. 4 podlega windykacji wraz z kosztami dodatkowego postępowania na zasadach odrębnych określonych w odrębnych przepisach.
 8. Ujawnione u podróżnych bilety sfałszowane i podrobione zatrzymuje się i przekazuje z odpowiednim doniesieniem organom policji. Osobę posługującą się takim biletu lub dokumentem traktuje się jako jadącą bez ważnego biletu.

ROZDZIAŁ IV

PRZEWÓZ RZECZY PODRÓŻNEGO

§ 18

Rzeczy przewożone przez podróżnego może on zabrać ze sobą do wnętrza autobusu, albo oddać do przewozu w oddzielnym schowku bagażowym.

§ 19

1. Rzeczy dopuszczone do przewozu, w zależności od ich rozmiarów, ilości i sposobu rozmieszczenia, mogą być przewożone bezpłatnie lub za opłatą przewidzianą w taryfie.
2. Bagaż deponowany w lukach bagażowych nie może zawierać rzeczy wartościowych. Rzeczy wartościowe powinny znajdować się w bagażu podręcznym w dyspozycji podróżnego. Za rzeczy wartościowe pozostawione w autobusie odpowiada podróżny.
3. Nie podlegają opłacie łatwe do przenoszenia przedmioty, stanowiące bagaż ręczny, które:
 - a) nie tamują przejścia, nie przeszkadzają podróżnym i nie narażają ich na niewygodę lub niebezpieczeństwo;
 - b) są trzymane przez podróżnego w ręku lub na kolanach;
 - c) nie wymagają dla ich rozmieszczenia więcej przestrzeni niż ta, którą podróżny ma do swojej dyspozycji na półce nad zajmowanym fotelem lub pod nim.
2. Podróżny ma prawo przewieźć bezpłatnie jeden bagaż w luku bagażowym, natomiast za każdą kolejną sztukę bagażu przewożonego, pobiera się opłatę, której wysokość podaje taryfa stosowana przez Przewoźnika i określona w taryfie przewozowej. Na rzeczy przewożone za opłatą wydaje się podróżnemu bilet bagażowy, a rzeczy umieszczone w schowku zaopatruje się dodatkowo w nalepkę (wywieszkę) identyfikacyjną.
3. Za przewóz psa (bez względu na jego wielkość) pobiera się opłatę ustaloną w zarządzeniu Przewoźnika. Pies musi być czysty, trzymany na smyczy i mieć założony kaganiec, a jego opiekun winien okazać bez wezwania przy wsiadaniu do autobusu ważne świadectwo szczepienia psa.
4. Dopuszcza się przewóz w autobusie, bez opłaty, małych zwierząt pokojowych i ptaków, jeśli nie są uciążliwe z powodu woni lub hałasu i są zabezpieczone przed wyrządzeniem przez nie szkody.
5. Bilety za przewóz rzeczy i psów podróżny może nabyć tylko u kierowcy autobusu.
6. Przewóz roweru jest możliwy tylko w przypadku, gdy rower jest złożony i nie zajmuje miejsca więcej niż standardowy bagaż mieszczący się w luku bagażowym lub też w przypadku gdy kierowca autobusu zdecyduje, że jest w stanie pomieścić wszystkie inne bagaże.
7. W autobusie nie wolno przewozić:
 - a) przedmiotów mogących wyrządzić szkodę podróżnym lub mieniu przewoźnika i utrudniających warunki odbywania podróży;
 - b) rzeczy, których przewóz jest zabroniony na podstawie odrębnych przepisów administracyjnych, celnych, sanitarno-porządkowych, w tym: materiałów cuchnących, zapalnych, łatwopalnych, wybuchowych, żrących, trujących, radioaktywnych i innych niebezpiecznych lub pustych pojemników po ich przechowywaniu;

- c) nabitej broni palnej (zakaz nie dotyczy osób, które są uprawnione do jej noszenia za względu na pełnione funkcje);
 - d) żywych zwierząt z wyjątkiem przewidzianych w ust. 4 i 5
8. W razie uzasadnionego podejrzenia, że bagaż podróżnego zawiera rzeczy, których przewozić nie wolno (ust.9), Przewoźnik ma prawo sprawdzić w obecności podróżnego zawartość tego bagażu, a w razie potwierdzenia się podejrzeń – odmówić zabrania go do przewozu.
9. Jeżeli nie można ustalić właściciela bagażu podlegającego sprawdzeniu (ust.10), Przewoźnik natychmiast wzywa Policję celem jego usunięcia. Dokonuje tej czynności przy udziale dwóch postronnych świadków i postępuje z zakwestionowanymi przedmiotami w sposób określony przepisami o rzeczach znalezionych.
10. Po zakończonym przewozie obsługa autobusu wydaje podróżnym rzeczy przewożone w schowku bagażowym za zwrotem odcinka nalepki (wywieszki) identyfikacyjnej. Osobie, która nie może go okazać, Przewoźnik wydaje bagaż tylko po udowodnieniu przez nią tytułu własności i po spisaniu danych personalnych tej osoby z ważnego dokumentu tożsamości.
11. Sposób postępowania z rzeczami nieodebranymi przez podróżnego po zakończeniu przewozu, określają przepisy o rzeczach znalezionych.

ROZDZIAŁ V

GRUPOWE PRZEWOZY OSÓB

§ 20

1. Realizacja grupowego przewozu osób polega na zadysponowaniu do wykonania usługi zamówionej przez organizatora przewozu odpowiednio przygotowanego autobusu, prowadzonego przez kierowcę będącego pracownikiem Przewoźnika.
2. Zamówienie na grupowy przewóz osób autobusem powinno być złożone przez organizatora przewozu w formie pisemnej. Przewoźnik może przyjąć zamówienie ustne, które wymaga późniejszego potwierdzenia na piśmie. Stosuje się druki zamówień opracowane przez Przewoźnika.
3. Treść zamówienia powinna obejmować: nazwę, albo imię i nazwisko oraz adres organizatora przewozu, regon, NIP, a także dane potrzebne do ustalenia warunków przewozu i obliczenia należności za usługę.
4. Umowę przewozu uważa się za zawartą z chwilą uzgodnienia przez strony istotnych dla jej realizacji postanowień, a w szczególności:
 - a) rodzaju i wymaganej pojemności autobusu;
 - b) czasu i miejsca podstawienia pojazdu;
 - c) przewidywanego czasu trwania usługi;
 - d) przebiegu trasy i punktu docelowego przewozu oraz czasu przewozu i postojów;
 - e) wysokości lub sposobu wyliczenia należności oraz terminu i sposobu jej uregulowania przez organizatora przewozu;
 - f) innych kwestii, które strony uznają za istotne.
2. Treść umowy powinna być potwierdzona pisemnie.
3. Organizator ma obowiązek zgłosić co najmniej 3 dni przed realizacją zamówienia przewozu o potrzebie przeprowadzenia kontroli zewnętrznej (tj. Policja, Straż, itp.), którą to Przewoźnik organizuje w przeddzień wyjazdu.
4. W przypadku, gdy Organizator nie poinformuje o konieczności wykonania kontroli i organizuje ją w dniu wyjazdu wówczas Przewoźnik nie odpowiada za opóźnienia wynikłe z działań organów zewnętrznych. Jeśli kontrola została przeprowadzona z wynikiem:
 - a) pozytywnym, wówczas za czas temu poświęcony płaci Organizator;
 - b) negatywnym, wówczas czas poświęcony kontroli to koszt Przewoźnika.

§ 21

1. W razie odstąpienia przez organizatora od umowy przewozu później niż w dniu poprzedzającym wykonanie usługi, Przewoźnikowi przysługuje odszkodowanie w wysokości ustalonej przy zawarciu umowy lub 10% należności określonej w umowie. Odszkodowanie w tej samej wysokości przysługuje najemcy, w razie odstąpienia od umowy po takim terminie przez Przewoźnika.
2. Jeżeli Przewoźnik nie może podstawić autobusu o umówionym rodzaju i pojemności, winien niezwłocznie poinformować organizatora, jaki pojazd może być podstawiony zastępczo.
3. W przypadku podstawienia autobusu zastępczego, Przewoźnik nie może żądać od organizatora opłaty wyższej, niż za podstawienie pojazdu zamówionego, chyba, że strony umówią się inaczej.

§ 22

1. Kierowca obsługujący autobus obowiązany jest podczas przewozu stosować się do dyspozycji organizatora, związanych z realizacją usługi, ale zgodnych z obowiązującymi przepisami prawa.
2. Jeżeli nie stoją temu na przeszkodzie względy eksploatacyjne i nie zagraża to bezpieczeństwu przewozu, obsługa autobusu może wykonywać dodatkowe dyspozycje i zlecenia organizatora, za które

przysługuje Przewoźnikowi dodatkowa zapłata i jednocześnie zachowane są normy wynikające z Kodeksu Pracy i Ustawy o czasie pracy.

§ 23

Organizator przewozu zobowiązany jest do nadzoru nad przestrzeganiem przez uczestników przewozu obowiązujących przepisów porządkowych. Najemca i uczestnik przewozu ponoszą solidarną odpowiedzialność za szkody wyrządzone w mieniu przewoźnika, chyba, że strony umówią się inaczej.

§ 24

1. Niniejszy regulamin wchodzi w życie z dniem jego podpisania.
 2. Zmiany do Regulaminu można wprowadzić w każdym czasie w formie pisemnej.
- =====